

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . .	4 frt — kr.
Fél évre . . .	2 — —
Negyedévre . . .	1 — —
Egyes szám ára . . .	10 —

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . .	4 frt — kr.
Félévre . . .	2 — —
Negyedévre . . .	1 — —
Egyes szám . . .	10 —

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETIKÖZLÖNY.

Hirdetmények díj 3 hasábos petit sorért 5 kr. — Többzori vagy terjedelmes hirdetéseknek árlengedős átlak.

Nyit térbenvaló közlemények után három hasábos sorért 15 krajczár számítanak.

Az előfizetési pénzek és a lap szemléi részét illető közlemények „Vácza” szerkesztőséghez fő ut 84. szám alá Vácra küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Belügyminiszteri szabályrendelet

az 1871-dik évi XVIII. törvényekkel 74- és 75. §§. értelmében a községjezői hivatal ellátására előírt képesség bebiztosítása végett megkívánató szigorlat tárgyai és megtartási módja iránt. I. A szigorlat tárgyai: I. §. A jegyzői szigorlat tárgyai képezik:

a) Az állami közigazgatás szervezetének általános ismerete főbb vázlatokban.

b) A községek rendezéséről szóló törvény (1871. évi XVIII. törvény-cikk) és a törvényhatósági szabályrendeletek.

c) A köztörvényhatóságok rendezéséről a nemzetiségügyjoguságról szóló törvénynek (1870. XLII. s 1868. XLIV. t. cz.) úgy szintén törvény szerinti a községi hatáskörbe tartozó, vagy a községek érdekeit közelebbről érintő ügyekre, jelesül közegészségi, építészeti, tűz-, víz-, út- és közrendőrségre, a közösen és rend s a személy- és vagyon-biztonság fenntartására, szegények ellátására, községi erdők fenntartására, árva és gyámhatóság gyakorlására vonatkozó szabályok és rendeleteknek azon intézkedései, a melyek a községek jogait és kötelezségeit, vagy azok ügy- és hatáskörét érintik.

d) A községi ügyvitel, háztartás, pénztárkezelés, számvitel módjainak tisztes ismerete.

e) Az állami adók szervezete s az egyesek államadók, jelesül a föld, ház, jövedelmi és személyes kereseti adó iránt fennálló törvények, szabályok és rendeletek.

Az adók kivétele, beszedése, biztosítása és behajtására vonatkozó törvények (1868. XXI. és 1870. LV. törvény-cikk) az adók elengedése iránt fennálló intézkedések, a birtok változásoknál szükséges nyilvántartási eljárás.

Az egyenérték, továbbá az illeték szabálytörvény, dohánytermékek, egyed-árúság, szeszégetés, bors s hűségvasszati adó, s a sorfőzésre vonatkozó törvények főelvének ismerete különös

tekintettel az azokban előforduló határidőkre és azon részletekre, melyek ezen törvények és szabályok átlágásainak büntetését tárgyazzák.

f) Az 1868. LIV. törvény-cikk 2-ik §-a értelmében gyakorolt, s a 9-ik cím 1-ő fejezetében szabályozott községi bírósági eljárás, úgy szintén a halálos ítélet felvételén, s a hagyatékoknak a fennebbi törvény 563. §. értelmében előleges biztosítására vonatkozó intézkedésekben, jelesül a leltározásban való gyakorlati jártasság.

g) A népiszkolai közoktatás rendező törvény (1868. XXXVIII. törvény-cikk).

h) A véderőről szóló törvény (1868. XL. törvény-cikk) végrehajtására, s a hadsereg és honvédség tartalékosainak és szabadságoltjainak nyilvántartására vonatkozó utasítás.

i) A mezőrendőri-, vadászati és ipartörvények (1840. IX. 1872. VI. s 1872. VIII. törvény-cikk) a mérték és súlyrendszer alapelvei.

A távirati vonaloknak könnyelmű vagy rossz akaratú háborítása és az erre kifutott büntetések iránt fennálló rendeletek.

Az 1859. évi állategészségügyi szabályrendelet, különös tekintettel a marhavész elleni intézkedésekre.

k) Az utak építésére, fenntartására, s a közmunkák elvégzésére vonatkozó törvények, szabályrendeletek és utasítások; ezeken felül különösen oly helyeken, melyekben közhasználatu vizekkel, csatornákkal és vízpótlányokkal érintkeznek, a vízrendtartásra és vízjogra vonatkozó törvények (1840. X. 1871. XXXIX., és LX. törvény-cikk) és rendeletek, s a hajómalmok és hajózás iránt fennálló rendszabályok.

l) Községi bíróság, tanács- és képviselői ülések jegyzőkönyveinek vezetésében, községi bírói ítéletek, s ezen bíróság előtt létrejött egységek az állami, vagy községi közigazgatás körében megkívánatói hivatalos jelentések, feltejesztések, bizonyítványok s egyéb ügyiratok fogalmazásában, a községi leltár, költségvetés, számadás szerkesz-

tésében, községi adók kivételében való gyakorlati jártasság.

II. A vizsgáló bizottság. 2. §. A törvényhatóságnak a jegyzői képesség megbírlására hivatott állandó szakbizottsága áll az alispánból vagy helyetteséből mint elnökből, s a törvényhatóság által a hatóság területén levő községekben használt nyelvek ismeretére s a községi és adóügyekben jártasságra való tekintettel a helyi körülményeknek megfelelő számban kirendelt bizottsági tagokból.

A vizsgáló bizottság a törvényhatósági bizottság és tisztviselői kar tagjain kívül más tisztviselő gyének (például pénzügyi szakviselők stb.) felvételhetnek.

A vizsgáló bizottság működési köre hat évig tart, az időközben megüresült helyek időnkint betöltetnek.

3. §. Minden vizsgálatnál az elnökön kívül négy bizottsági tag jelenléte szükséges, kik a vizsgálatra a jelölt nyelvismeretűre, s a 2-dik §-ban felemlített szakképességre való tekintettel az elnök által a vizsgálatot megelőzőleg legalább három nappal hivatnak meg.

4. §. A vizsgálatban azonban nem vehetnek részt a bizottság azon tagjai, kik a vizsgálóval fél-, vagy lemondó ágbán, vagy négyed ízig oldalrónkságban, avagy másod ízig sógorágban, továbbá fogadott szülői vagy fogadott gyermeki, gyámásági vagy gondnoksági viszonyban állnak.

III. A szigorlat megtartása módja. 5. §. A ki a jegyzői szigorlatot letenni kívánja, tartozik végezt az alispánhoz vagy helyetteséhez, mint a vizsgáló bizottság elnökéhez folyamodni, nyelvismeretét megjelölni, és hiteles bizonyítványokkal igazolni, hogy, a) a magyar állam polgára, b) legalább 22 éves, vagy polgárorfított.

6. §. Ha a fennebbi szakaszban felsoroltok kellékek beizolvák, az alispán vagy helyettese a szigorlat leteleféré, a beadott folyamodványok sorrendje szerint határ időtűt ki, ellenkező esetben pedig folyamodót azon

hiányok megjelölése mellett, melyek miatt szigorlatra nem bocsátható, indokolt határozattal elutasítja. Az elutasított határozat ellen a kézbesítéssel számított 15 nap alatt felfolyamodványt adhatni be az alispánnál, ki azt folyamodó bizonyítványival együtt nyolca nap alatt véleményes jelentése kíséretében a helygyminiszterhez felterjeszti.

7. §. A jegyzői szigorlat írásbeli és szóbeli.

8. §. A szóbeli szigorlatot megelőzi az írásbeli, mely az 1-8 §-ban felsorolt tárgyak körébe tartozó feladványoknak írásbeli kidolgozásában áll, mely alkalmával a jelölt, a vizsgáló bizottság által előre nagyobb számban elkészített és három különböző feladványt tartalmazó tételekből; egyet sors szerint választván, az azon levő feladványokat az e végre kijelölt helyiségben, az elnök által megbízott egyik bizottsági tag felügyelete alatt, még azon napon kidolgozni, s a feladványt bizottsági tagnak átadni köteles. A feladvány kidolgozásának befejeztéig a jelölt senkivel nem érintkezhet, de a szükséges törvénykönyvek rendelkezésére adhatók.

9. §. A vizsgáló bizottság az írásbeli dolgozatokat következő napon megbírálván, azok felett titkos szavazás útján szót lehetőséggel határoz, melynél a szavazatok egyenlősége es-

tében az elnök szavazata dönt, s ha ez úton a munkálatot jónak találta, a jelöltet azonnal a szóbeli szigorlatra bocsátja, ellenkezéskor azonban pedig a szigorlat ismétlésére 3-6 havi újabb határidőt tűz ki.

10. §. A szóbeli szigorlat nyilvánosan tartatik, az írásbeli feladványok és dolgozatok lényegének előadásában, és a vizsgáló bizottság tagjai és elnöke által az 1-8 §-ban megjelölt tárgyak körében tett kérdések szóbeli megválasztásában áll. E szigorlat a szigorlatok a törvényhatóság jegyzőkönyvi nyelvén felül a törvényhatóság területén divatozó más nyelvek egyikében való járattárságra is kiterjesztendő.

11. §. A szóbeli szigorlat bevégeztével a bizottság a szigorlati képességet fölött zárt ülésben, a 9-ik §-ban megjelölt módon szótöbbséggel határoz, határozattal azonnal nyilvánosan kihirdeti, s ha a jelöltet képesítettnek találta, erről neki a bizottság összes tagjainak aláírásával, s a törvényhatóság pecsétjevel ellátott bizonyítványt állít ki; ellenkezéskor pedig a szigorlat ismétlésére 3-6 havi újabb határidőt tűz ki.

12. §. A képességi bizonyítványban, különben más minden képességi osztályozás mellőzésével mindig világosan kiteendő, hogy az illető mily nyelven vagy nyelveken tett szigorlatot, és ta-

lálattól képesek a jegyzői hivatal ellátására.

13. §. A szigorlat letelteléről külön díj nem jár, azonban a megvizsgált a képességi bizonyítvány kiszolgáltatásának alkalmával a bizonyítványra szükséges bélyeg árán felül a jegyzői nyugdíjlap javára öt forintot meg nem haladó járulék fizetésére köteleztető.

14. §. A vizsgáló bizottság minden esetben végérvényesen határoz, s határozatai ellen sem felfolyamodásnak, sem semminemű jogorvoslatnak helye nincs.

15. §. A vizsgáló bizottság a szigorlatoknál rendes jegyzőkönyvet vezet, melyben a jelenlévő bizottsági tagok nevei, a szigorlat neve, kora, születési helye, s a hozott határozatok röviden, a kiadított képességi bizonyítvány pedig egész terjedelmében feljegyzendők.

IV. A t e m e t i e n t e z e d é s e k.
16. §. A jelenlegi alkalmazásban levő jegyzők közül mindazok, kik az 1871. évi. XVIII. törv. czikk 75. §-vépontja szerint a szigorlat által felmentve nincsenek, az 6-1ik §-ban felsorolt kötelek beigazolása nélkül szigorlatra bocsáthatók s az legkésőbb jövő 1873. évi márczius végéig letenni kötelesek, s ezen határidő lejártával azoknak állomása, kik a szigorlatot addig le nem tették, vagy a jegyzői hivatal ellátására ismételt szigorlat után sem talál-

TÁRCSZA

Kirándulások Vác vidékére.

II.

B esnyő-G ő d ő l l ő.

(Vége.)

Képzeltető-e kellemesebb állapot, mint a vértalan örökösé, ki a sorsnak szerencsés áruát en machinája sohasem reméltet gazdagság úlébe helyez? Ímáldk Fortuna istenszonny, a miért Besnyőre vezetél! Csak így jöhettem nyomába a gazda vasszékjában őrszót ama csomagnak, mely másnak értéket, szímet vesztett vén papir, nekem drága kincs, ezút, arányték ragyogó. Igen, csak tettek gazdag urát, a Grassalkovichok dús birtokainak örökösé. E sárgult pergamendekből stúttottem ki, hogy az utolsó Grassalkovich nem a besnyői kriptában porlik, hanem él, mert ez utolsó Grassalkovich én vagyok!

Ah mi kéd, a fejedelmi ágyban pihenni, mely egykor Mária Theresiának volt nyoszolyája! — De miféle természetű kastélyom szolgahadától lármázi magát, mily parancsolója, ura pihen? Mi étkelen zaj, ez, mily orcszátlan zsongásból!

Őstönöszerület nyúltam az éji székényemen nyugvó csengőtúrán. Szóban ajtókat nyílni hallom, a ablakoktól kikapcsolód, a betetőülő világ elúzi szememről a szender.

„Schaffen Sie gnädiger Herr?“ — Feltekintem, de alig hiszek szememnek, egy kelmér áll előttem és nem komornyikok. És én nem a Mária Theresia pompás háttérben ébredtem fel, hanem a gödöllői vidégre egyszerű szobájában, hol az este lefévtem. Boszankodtam tündérlámmal eljutnem, mint az egyszerű cigány, a ki meleg pecsenyét rendelvén, felébredt mielőtt

az elkészült volna. — Ah dade, dade! te csási, mért nem parancsolat valami szalonát, a már lenn volna a gymrodoban! — Bizony, nekem is jobb volna hercegzéleg jóllaknom, mielőtt a nagy szék felébreztet.

„Reggeltől kérek! Apropos! pinczér, miféle láрма az odakint?“

„Kérem, Megyeri Kálmán úr jön szavzni a felsőkerület balpártjával. —“

A pinczér további választát az ablakom kivételben behallatszó követválasztási nótá egészítette ki:

„Papunk mind azt prédikálja
Jóhóhadul visz meunyorogásból,
Nem kell nekünk a meunyorogás
Illa fokotestozás s ostromk
Eljen a balpárt.“

„Elmegyünk mi Ozinkotára
Oufonunknek aláhadára,
Falkörük út követmennek,
Ill valóság a hűmunknek
Eljen a balpárt.“

„Nem kell nekünk kormány bora,
Iuhabk kik halotti bora,
Nem kell Jóhadúr postyjája
Egny rajt! polityájája
Eljen a balpárt.“

Roppant néptömeg vonult el ablakom előtt a tárczamba jegezzet dal énekelve. Vigán lengteték zászlójuk, kelkeszede — intették fehér-vörös tollú kanyargókkal. Látszott rajtuk, hogy meggyőződésük és nem a poryab szezse inspirálta buzgósgukat.

Kingszesletelő a zajjokkal, felédtem szép álmomat, s gyorsan kielégítve étvágyam és türeltem elkertülhettem igényeit. Gödöllő nevezetességeinek megtekintésére siettem. Ablakom kitátsa már magában is érdekes látványynal kecskezeit. Gödöllő háromszögű, csinos stárnyá alakított piacának a választók tákya copporjaitól élénk fenséges komolyaságú tölteintet le a királyi parknak kupolás kastély.

A katonaság által őrszít, mindenfelé zsongó népen át csakahar a parkba, és a királyi lak elé jutottam. Patkóalakú régi

stílyú, egyemeletes épület. Egyszerű, czizomált külseje a 18-ik század ama nagyobb szabású úr lakainak bélyegét viselne magán, mely hazánk kastélyain csaknem általános. Az épület homlokából kinyúló piros márvány erkélyek és magas kupolájából áll minden éke. Nem innéd, hogy ez épület, mely a jelenkor cifraszíngaihoz szokott szemeknek oly keveset nyújt, mennyi kényelmet, czélzserű lakálvosságog rejt magában. A kapuzat alól, jobb- és balfélől szimmetrikus lépcsőzetek vezetnek az első emeletbe, s ennek középtornacsról széles ajtó az épület förtémbe. E díszes, magas, tágas fejedelmi elfogadó salon a királyi lak középpontja. Aranyozott fehér fésztű, piros bárony székék, egy része Grassalkovich hercegzé telejéből, állanak a tágas terem falai mellett. Itt concentráltok a fejedelmi nyaralók minden pompája, mert a királylak balra, s fejedelmesszonyunknak jobbra nyíló departmentjei verszenyegnek egymással az izéles csin egyszerűségében. Egy-egy uborkafára felkapart pesti Leventevány, vagy Sonnenfeld nem lakának oly egyszerű szobában, melyekben a magyar fejedelmepár Gödöllőn oly jól érzi magát. Királyunk dolgozó szobájában egy magyar bús — dunántúli dú — nagy fényképe függ, ki a dalmatiai harczban intette ki magát. Fejedelmesszonyunk termetében a mélygölyök, magyar történelmi tárgyak régi dákák a falakat, az eddigi szobákban, egyszerű arany keretben. Fejedelmesszonyunk haloszábjába a néhai Mária Theresiáé. De előbb pompás nyoszolyájának kincseit évek előtt elrablák a kastélyból. Erőszék királyunknak pompás farnetéből. Erőszék királyunknak pompás farnetéből. Erőszék királyunknak pompás farnetéből. Erőszék királyunknak pompás farnetéből.

A fejedelmi pár lakoztatályai együtt-tesen 10-11 teremből állanak.

A tágas kastély többi szobáját a királyi gyermekek a családok lakják, s kath. templom s a pap lakása foglalja el.

Ad notam gödöllői pap. O dr o b e n y á k

tatni
ján l
Nag
ki te
visel
maga
öröm
I
írán
kis-
mit-
kéri
képv
szik.
I
vissz
közög
hoss
v
K
tenni
képv
s meg
N
séget,
házu
képv
ható!!
K
előmoz
Nem a

J.úr hírn
arczát fé
tartod, a
que sca
oly haj
tisztelen
mossa h
rám kiál
e szent
völjő a
IV. dik
pudori
szerepl
nők a r
Baj
s nem h
sunk ven
g 5 d 11
teljes ver
vagy hol
latogatás
De
Örkünte
történetét
emléket.
falei köz
destroniz
isaszeg i
G-an, a ka
janich, k
dolgában
dik csak
hadzartu
döllőn v
Grassalko
ösze a bi
„Magyar
parlak,
fárlan lev
egy áva
öbénösö

pellának a főtisztelőndő képmaltán, mely jogait így engedti compromittálni; a későre kiszolgáltatott nemes fluidum (?) élvezete után, az egészségügyi bizottsághoz fordulunk, hogy e város területén egy ily közös megbotránkozást okozó helyiséget, — tekintet nélkül a számos látogatókra, — figelem nélkül tűr és ott minden boldog és boldogulán halandó felett, a bérletens ura kénye kedve szerint enged basáskodni.

Amint megtudtuk, ez nem először és nem csupán velünk történt, ergo orvoslást kívánunk az illetőktől, külömben ott kezdjük, hogy annak az urnak Mauzeolumát, kifogyhatatlan boosátnatunk dacára eunomiaciáljuk a tisztességesen nevezhető helyek sorából.

Többek nevében.

N-ly

Hírek.

Pestmegye m. tanfelügyelője.
Dallos Gyula úr folyó hó 21-ikén Főthon megjelenéven, az nap és 22-ken meglátogatta a község iskolát, u. m. a katholikusok, reformatusok és evangélikusok elemi tanodái, Heller Anni k. a magány leánynevelőjeit és érintkezésbe vette magát a községi iskolaszék tagjaival. A tanfelügyelő úr Főth tanügyére nézve általában nagy megelégedéssel adott kifejezést, s csakis az evangélikus iskolájának által magát elé egy igen sajnós incidens, az evangélikusok egy bizottsága ugyanis megjelent a tanfelügyelő

úr előtt azon kijelentéssel, hogy addig, míg nem módosítják melőli Gressler Sándor, a község ismétől iskolából az iskolaszék által botránai mint határozatilag kizárt rector el nem mozdították, gyermekeiket a katholicusok és reformatusok iskolába küldendik. Ez ellen a tanfelügyelő urnak a népiszkolai törvény értelmében természetesen nem lehetett kifogása, bár sajnos vehette tudomásul, hogy az evangélikusok illetékes előjárása a népiszkola élén oly embert tűr, ki neknek a község és az iskolaszék jegyzőkönyvében nem érkezők szívesen szemetelt meg megörökítve; kinek rég be kellett volna tarténnia az ellene illetékes helyen emelt panaszok tisztátalanságába, s kit mindezek dacára egy hitközség iskolájának élén tart fen az erőszakos proreccio. Külömben reméljük, hogy Dallos tanfelügyelő úr, kinek a népiszkolák erkölcsi reputációjára ügyelni egyiki nemcsak kötelessége, jobban fogja ismerni kötelességét, mint az evangélikusok illetékes hatósága. Ez utóbbiak több gondoskodással ma halmozottak a dolgot, hogy a főthi evangélikusok ugyan épült templomra üresen kongana — hallgatóság nélkül. A hitközség tagjai ugyanis kések inkább nem járnak templomba, minsem hogy Gressler Sándor lemlia rector úr botrános személy által lassák végzetését az isteni szolgálaton.

Vidékünk egy kopász sportegylet alakult, melynek tagjai a többi közt Andrásy, Tisza, Wenkheim miniszterek, Bathányi Elemér, a Károlyi grófok stb. Az egylet, mely a községekkel jelenleg alkuszta a vállalkozási jognak kellő körbátás melletti átengedése felől, ő Felségét, a királyt is meghívandja vendégül műtsálgatára, sőt a reményben, hogy a királyné is részt vesz sportjaiban négy, lovat egyenesen számára dressiroztat.

Csömörén és Főthon új jószágállomásokra van hirdetve concursus. Bő-

vebb felvilágosítást az illető községek előjárásai adnak.

Boniczky Ferencz úr, ki a két utolsó képviselőválasztásnál a gödöllői választó kerületben, mint a jobboldali kétszerbuktó jelöltje annyit úres port vert fel, a konzervadalom igazgatóságát megválasztotta, elhagyta Gödöllőt.

Dunakeszről panaszos levelet vettünk a váci püspök úr azon intézkedése ellen, mely Jaczkó Károlyt, e botránai miatt felteigszécs papot újból visszavizsgálja plébániájába, igaz, hogy Jaczkó urnak van annyit szemérme, hogy plébániáját nem foglalja el újból, hanem a régi nézve tartathatná vel Dunakeszt Berczel-le cserélte fel, — de ez csak az mutaja, hogy még benne is több a tapintat, mint újszabatorban. Most már nincs egyéb hátra, minthogy a bölcsen kormányzó püspök úr Jaczkót a tisztes érvénylőgy a pátságal (Abbas de Valle Honesta) díszítse fel No de erre már Odrobenyét is tart számot!

Egy katholicus.

Különbő pályázat hirdetménye lett hozsák beiktelve, melyet Curiosumként közlünk; a pályázat kivonatban így szól: „Az előre Kosdiak” című nemes társulat „Almázó” tagjai emeltek kések tenni obajjuk, hogy nekik elnökre volna kizűcségük. — Pályázat obajtok kizemelti köztécsék hogy: Elcz, — legkülönböbben pedig telt tárca tekintetben szükségét ne szenvedjenek; írásbeli ajánlatok Resch Róbert úrhoz, a társulat titkára s pénztárosokhoz intézendők. — (Csodáljuk, hogy elnöki állásra is pályázatra szorul a nemes társulat, midőn van a váci főispágnak univassialis elők, e, vagy ennek ez urnak nincs meg a qualificatio?)

Salthanthalál jós. A zaidőjárás legeszerőbb mutatója! Hermann L. egy

Nem szeretem a kamellát, mert nincs bouqéja. A szép nő illata a szellem. — „En Friederike”, szól egy nevelődi. „Es nem tudjátok a kettő közlül, kinek adnám Páris almáját? — Egy harmadiknak: Párnicky Gézanéknak. Lásd ott jón. Ugyancsak a cedrus, halékony, mint egy nádszál, s karcos, mint a darázs. — A tankezőző szépséget állig azt hitte, hogy én a szerterahangz bandákat jurrogattam s a tanczólo népet figyelem meg.

Kisvácsán az illetékesek tetsző danyk itéletét Gödöllő felsőbb körű szépségéről, helyesnek tartám a demokra rétegeket a vizsga szem alá fogni. Ott lejteknek Gödöllő könnyen tanczra vihető Katái a választók közt, hol vagy öt banda húzza, s százszor annyi nép járta a, bolondját.” Jól megtermet nyarka legények ifjak és vének, sarkon egy egy pirosoz pogács, gömbölyded alakú, czifra pruzsikok, pántlikák hajd, kurta ruhák leányval. Csak úgy reptül a gyors perdesítés csárdában a sok szokya, a hegedűs pánthálkba font czopny, s a hegedű hangját nem egyszer tarkadja egy egy kottára nem teltető zsalu kurrogatás. A tancz módzsa, Terpsychore, kifogást emelhetett volna ugyan a sok taktusellenes rugdalozás, szabálytalan forgás ellen, de én ki a tanczban is jobban szeretem a természetet, a kecsre számított nepejéről, szédítés volna a jóról magyar nép vígadság világos virradg. De a másnap reggelén már egy Pesten átvonuló vargabaterül háza valék indulandó, s így kilencz óra táján tancsokosán tartám a nyoszolyával felvitandó vacsorázó asztalhoz telepedni.

Persze, hogy nyugvágyom az éjen át nem sok pihenést leitem. Egyszer van gödöllőhöz kell évtan képviselőválasztás s akkor éjjel is harmt évben a zajos dalindás. Még fénytökörök, vasut induláson idején sem volt vége a választásnak és a velejáró mulatságnak.

A vasútról lassan Itaszeg pár száz évi multból tanusokdó támfalás régi káth.

templomát, a meredek és sürű erdőkel korszorított hegyet, melyről Görög 1849, apríl 1-ikén negyedik szuronnyomadás után a németek diadalmos leaszorított. Még hasztalan var emléköl tovább érezből. Ugyancsak laszegeben verte meg 1267-ben az atyja ellen lázadt ísván herczeg Henrik nádorokk ellene küldött seregeit.

Majd Péczel hagytek el. Szemere Pál szülte és lakhelyét, hol 1814-ben Kőlcsey nyelvújítók harcuzkban híressé vált „Ellenmondolatát” írta. Somorúan, kifosztva áll ma ita a Rádáyak új kastélya. Hasztalan keresend benne a Rádai Pál alapította és Rádai Gedeon névelte híres könyvtár. Erdemlyenlen kutandó a Rádáyak bármí nyoma. „Pogányok jöttek uram örökébe.” — Előbb a nagy költök szelleme, majd a nagy költök unokái pusztulnak ki az és kastélyból, melyben ma az árverczők dobja beszél „homályba jutott és dicősgörög.”

De ne legyünk itéletűnkben igaztalanok és elhamarkodók itéletűnkben. A jóvókor van hivatra eldönteni, ki volt a nagyobköl: Rádai Pál és Gedeon-e, kik díszre emelték a magyar lantot, vagy az epigonok, kik az szerzeményét mind a kik költők ék? Péczel után a vasut elhagyja a Cserháto, és belekerül az érdekelten prózába. A péczeli indóháznál, egy öntözgető leánya akjárol jegyzém emlékeibe e hangulatteljes, érzemes szép dant:

„Kisütött a nap a csorán,
Búsul a csoréi legény,
Meg akarunk lázadni,
Haj! de nincs a linyt hova vinni.”

„Mig a tóban halak lesznek,
Addig rözsem el nem veszek,
Feddig abban mindig leszek,
Haj! hoz hát rözsem én elvezetek.”

Valóban kár, hogy a magyar daliról oly kevés gondoskodást mutat a vidék szébb dalainak egybegyűjtésére s betanulására. Ezek tájszerinti egybegyűjtése, s az országos dalártnepen bemutatása lenne a

vidéki daleyetek feladása. Holmi Németország elnyűtt, s a „Singer Verein” okálta ezerszer különben előadott „Ständchen” élénkeése nem méltó ambító tárgy egy magyar dalártnak. Nagyobb szabásti compositió előadása meg művészi kritiké igényel.

Népálklam tájszerinti egybegyűjtésével nemzeti költészetünk és zenénk kincsárosokk gazdagítanák, nemzetünk népméjségek adatait szaporítanák. Az írás marad, a szó vézi. Ki tudja, mennyi népálklam vagyó szabásti compositiók nemzedékre, a mint az öregatyja és anyja ma már örökre megdermedt árká meg dallott, de unokájára nem hagyott örököt? —

Péczel túl nem is sokat ügyeltem az általam különben is érdekeltemnek smert tárgyalás, szép úttáramon annyira elclogított. Valahonnan felét vidékéről jött, s a mint látszik, hogy Gödöllőhöz beszállottam, nagy kiváncsisággal tudakozódott a gödöllői választókörrel politikai kis menyecske lehet, nagyonszép dantok — választásokról elcészt. A jelen volt urivilág még többre ok lehetett sajnálni. Egy ily kedélyesen elcsobogó, szép szöke aszonny mindenütt szívesen látott vendég, kivált mikor az ingerlő, gyakraon felvilágosított rözajakkal oly hamis barbaszok párosulnak, s a nem annyira szarua szemek párosulnak, s a magyarán mondva: „neccsik” kis fejtől oly szép hatótyúnak viseli. Időm gyorsabban reptül, mint gözösnök, s alig hittem, hogy Pesten vagyunk, midőn elvisszám bűzöcsödő púha, s kék kacsóját felem nyujtá. Mint afféle gyorran zavarba jővő szent Alojus csupa embarbossal akjaimhoz vontam. Égy gondolám, miért nem vagy Putiárny, majd megmutatnám, hogy József példáját tisztelem, és — n e m követem!

Spinoza.

württem...
egy for...
Neki m...
kötés, s...
hatlanu...
román...
zel; a...
den yv...
nyílása...
Ha a p...
kerülő...
román...
ridt id...
s akkor...
s ott n...
tul. Ha...
gyorsab...
akkor...
bedltt...
hány r...
vizből...
köt h...
Mika...
vagyun...
újárón...
ban n...
van ny...
Balazs...
kín...
„Nefe...
meg a...
alkalm...
frott gy...
kín...
A haj...
A mag...
tudósr...
fr 50...
mely n...
tűtt ki...
E...
azon é...
Gödöll...
Főthon...
kinter...
azonal...
delmez...
északi...
izsák...
lassze...
Rákos...
került...
rövide...
előbb...
A fel...
naptr...
közles...
A...
a mi v...
oly fen...
nak...
kérve...
kákát...
Ba...
messze...
az kért...
tok a...
trágya...
H...
nemlé...
idegenn...
nem v...
Az usz...
erzést...
pompás...
lokban...
rára, e...
bírta...
gazszo...
kifejez...
radt hal...

Melléklet „Váczi”-lap 40-ik számához.

württembergi lapban a pócázát ajánlja, mely egy font vizet tartalmazó üvegben tartandó. Neki mindig volt ilyen pócázja az ablak körül, s ő azt állítja, hogy ez mindig salhatatlan megjelölté az időt. Az üveg három negyed részéig vizet kell tölteni, vizet; a vizet nyáron minden, 8 telen minden 14 napban kell változtatni. Az üveg nyílása durva vándoradarral kötendő be. Ha a pócáz megmozdultalán, össetekergőve fekszik az üveg felületén, akkor — nyáron úgy mint télen — tartós szél, derült idő következik be. Ha eső vagy hó lesz, akkor a pócáz az üveg nyakába mászik fel, s ott marad, míg az idő ismét ki nem tisztul. Ha szél lesz, akkor az által rendkívül gyorsan uszál a vízből ide-oda, s csak akkor nyugszik meg, ha a szél csakugyan beállt. Erősv szivarát bekövetkezte előtt néhány nappal a pócáz mindig kizárólag a vízből, nagyony nyugtalan és görcsösen szokott hánkölni.

Váci napár is létezik. Spitzer Miksa adta ki —; e napártól kénytelenek vagyunk nevetni megjelöni, hogy: Érsekújváron szerkesztették (11) Pozsonyban nyomatták (pedig a kiadónak is van nyomdája?) és Váci napár évf. alatt Balassagyarmatnál, Rákóczi Keresztúr, A **szandásztréte** Friebeisz Ferencz, „Nefeletis” szerkesztője szövegében vigan iltte meg az ideg uralmi kör, s ez alkalmán Dalmady Gyözöz kezdeményezéséből írtog gyűjtött szadok közbe isoltának. Kérvényük tanügyminiszter ily jogot r m ő s z á d r e t t oltajának.

A bornak vidékünkön elég magas az ára, a mustnak akója, mint tudósítáink értesínek Gömörön. Főhón 7 fr 50 kr. — 8 frjtól kelt el a szőlő, mely mennyiség tekintetében elég gyengéden ütött ki. Vácson az új bor 9 fr 50 — 10 fr.

Egy tekintélyes consortium azon életvelével foglalkozik, hogy Gödöllőt Dunakeszéllel Szent Jakabon és Főhón át vasutal kösse egybe. Ely tekintet a földképre, vagy vidékünk ismerete azonnal megváltoz, mely gyakorlati és jövédelmző lenne e pálya, a mennyiben az északi vasutal jövő nem jelentékenl szállítmányokat, melyeknek most per Gödöllő, Saszeg, Pécel, Rákóczi-Gába, Rákóczi-Keresztúr, Rákóczi, Pest, R-Palota, Dunakesz roppant kerülőt kell tenniük, mintegy hat mérfölddel rövidebb utat juttatná a Bécs felé. Minél előbbi valósulást kívánunk ez üdös tervnek.

A vidéki munkés életviszonyok felkértek, szűkségének az országos színsz napár szerkesztésével (Pest, Zrinji ház) közlés végett tudatni a bizottság névsorát.

Lenhardt Ede.

Apróságok.

A napokban egy vidéki barátommal a mi váczi Dunasoronkon sétálgatunk, mely oly fenséges látványt nyújt a messzlatónak —, a ki tudniillik nem vehet észre a környéken közelében pompázó piszkobuzékat.

Barátom azonban nem tartozván a messzlatók közé, egy kis restelések után azt kéri tőlem, ugyan, hogy piszkolhatják ti vácziak a fenséges Dunát ilyen trágársággalgyeztetel?

Hogy szégyenzéremet fellobbanászt nemilleg kendőzzem, így feltek a kíváncsi idegennek:

„Enged barátom, hogy rögtönli egyenes választ helyezzen egy domos, beszédes Ur! Asztalhoz vetődött a kálmánista legatus, ezuttal elő jó kevéssé szenvedény hiányt a pompás ételnek, mint a legkitünőbb italokban. A házi úr, ki kissé rátartó volt bornaira, elvárta volna a jó asztalból sültlen hőrgentető legatustól, hogy egy-egy magasztalás szobán adjon természetének hangos kifejezést. De a legatus csak ivott és maradt hallgatag.

A házi úr bosszújában gyengébb borokat rakatott szőlőkre vendége elé. Ezek voltak is oldottak nyelvét; elkezdte dicserni: „e jó, ez izletes borokat.”

Következett végül a torokkarezőlő becsköl, s a súlyos soroksári csingár. Már ezek magasztalása nem felté a legatus szavakat. „Pompás, kitünő, felégség egy ital!”

„Ugyan legatus uram, szóval fel a házi úr, hogyan van az, hogy önök kitünő boraim számára egy fedőszava sem akadt, a gyengébbeket már dicserőre, s a legrosszabbakat magasztalásra már nem talált szót?”

„Caszkgy, Nagyságos uram, hogy az ön pompás borai dicserőt nélkül is elcsúsztat, a közpesekre már réá fert a dicserőt, ma a hitványabbakat le nem tudtam volna nyelni, ha agyon nem dicserém.”

Igy vagyunk, mi vácziak, a Dunaparttal. Ha egyhült a Spret, vagy a Szanpát kiköveik, ez igen terfeszteset. A piszkos Spree-re, az iszapos Szajnára réá fert a kis lépart, különbön ki nézhető? De a mi Dunánk Europa legszebb folyója marad így is, ha diszes rakpartok helyett, trágyadombokkal szegélyezték. Vidéki barátom elmosolyodott; az hogy tréfám tráfalom tisse el, figyelmeltetett, hogy Vácznak rakpartja már megvan — a legújabb programjában. „Csak hogy a lelviben vannak azok a gonosz rákok, csakhogy megvannak, mert a zsákból elcsústek. Caszkhogy a lelviben megvannak.” — kiáltott fel az egyszeri czigány.

Felhívás a hazai közönséghez!

A bécsi világgékképzési magy. kir. bizottság, tagjainak a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által történt kinevezésével végleg megalakult és testületi működését tényleg megkezdte a kiállítás főigazgatójával és a kiállítókkal eddigéle a végrehajtott bizottság által folytatott közvetlen érintkezés átvételével.

A hazai közönségnek ezt azon hozzáadással hozzuk tudomására, hogy a bizottság kedves közelességének ismerendi mindazon kérdések tekintetében, melyek a magyar korona országainak a bécsi világtárlatnál való fellépére vonatkoznak, készséges megadni a szükséges felvilágosításokat és az egyes étekeltekkel telhetőleg támogatni.

Feladatát véli teljesíteni a bizottság, midőn a hazai közönség figyelmét mindenekelőtt arra hívja fel, hogy daczára a már is beérkezett bejelentések jelentékeny számának mely hazánk anyagi és szellemi téren való termelő képességének nagyjában véve méltó képviselésétét helyezi kiállításba, — mégis vannak a hazai termeléseknek egyes ágai, az országának jelentős vidékei sőt megyéi, melyek vagy épségszéllel nincsenek, vagy csak felette kisserült mértékben vannak képviselve.

Felölti jelenség p. o., hogy Beregmege csak 7, a Hajdukerület 2, a Jászág és Kunság 4, Közép-Szolnok 10, Mártmaros 7, Szabolcs 2, Szathmármegye csak 9 jelentésként tudtak felmutatni, hogy mezőgazdasági terményekből Baranyának csak 4, Barsnak 3, Borsodnak 3, Csongrádnak 6, Győrmegyeinek pedig épen semmi jelentéskése nincsen, míg el-

lenben Békésmege 115 bejelentést közölök 60 mezőgazdasági, tud felmutatni.

A bizottság teljesen elismer ugyan, hogy az ország minden vidékén szemben egyforma igényeket nem támaszthat; más felől azonban nem ismeri félre annak szükségességét sem, hogy az ország minden vidékének — tényleges viszonyaihoz mért — és azoknak megfelelő képviselése után törekedni és azt el is érni okvetlen szűkséges, ha hogy el nem akarunk állani hazánk kulturális állapotainak a világgékképzést látogatók előtt kikerekített összképből való feltűntetésétől.

Minden megyének módjában van — ha nem is másnémet — de mégis mezőgazdasági terményeket bejelenteni, melyek — különben is az ország főgazdaságát képezvén — arra hivatnak, hogy a bécsi tárlatnál kiváló szerepet játszanak. Es noha egyes városok és vidékek kiváló részété következtében a külföldel szemben az egész ország képviselése tén kiemelkedőnek is tűnhetik fel; a kiállítás látogatói hazánkfiak nagyon is hamar rá fognak ismerni a hazagokra, nagyon is észre fogják venni azon hazai termékek hiányzását, melyek az ország és első sorban az illető vidék becsületére, a kiállítás díszére szolgálhatolva.

A most említett szomorú jelenség egyik oka azonban is több ízben — de az eredmény szerint itte — eddigelé elégtelen sikerrel megátadott téves fel fogás, mely szerint a kiállítással csak is rendkívül tárgyak, u. m. remekművek volnának érdemesek.

Ismételen kell tehát kijelenténnünk, hogy mindazon tárgyak, melyek rendez fogyasztás tárgyai, különösen pedig, ha nagyobb mennyiségben gyártanak, illetőleg állítanak elő, alkalmasak kiállításra, a mennyiben hazánk össtermelése elöntéteséhez egy-egy talpkölő járulnak.

A jelentéskész ímet jelzett hazagosságnak egy másik oka, mely az egyes vidékek részvények csökkentésére tetemesen nagyobb és hátrányosabb mérvben folyt be, azon bizonyos oldalról tájékozatlanságból, vagy rossz akarattól terjesztett fel fogás, mely szerint a magyar korona országai a bécsi világtárlatnál nem fogának mint önálló állam, hanem ez alkalmossal is mint Ausztriának provinciája megjeleni.

Nem akarunk a világgékképzési országos magyar bizottmány végrehajtott bizottsága azon számos közöztételeinek ismétlésébe bocsátkozni, melyek ezen téves fel fogást vagy céltudatosan ferdités már annak idejében megczófolták volt; pusztán csak arra szoritkozunk, hogy mindazoknak, kik e közlemények elolvására maguknak fáradságot nem vettek vagy pedig áhírhék által vétúra terelve, azoknak hitelt adni hajlandók nem

